

Descartes: “pel mot Déu entenc una substància infinita, eterna, immutable, independent, omniscient, omnipotent, per la qual jo mateix i totes les altres coses que existeixen (si n'existeixen algunes) han estat creades i produïdes”.

Aquesta definició implica que la idea de Déu no és una idea adventícia, ja que no tenim cap experiència empírica directa d'un ésser amb aquestes característiques.

Tampoc no és una idea factícia, perquè, per exemple, amb la suma de diferents idees de finitud no es pot crear la idea d'infinitud.

És una **idea innata**.

Una vegada assumit això
intenta, en segon lloc,
demostrar com és possible
que la idea de Déu sigui
innata. **Per què necessita
aquesta demostració?**

Perquè si aconseguíem
demostrar que Déu existeix
i que és la causa de la seva
idea de Déu, podrà
**garantir la seva pròpia
existència** com a subjecte
que pensa en els moments
que no ho faci i, a més,
l'existència del món que
encara ara és dubtosa.

Descartes utilitza **dos tipus d'arguments**: els basats en el principi de causalitat, i l'anomenat “argument ontològic”.

Tots ell partiran de la seva
pròpia existència com a ésser
pensant, en oposició a la
tradició escolàstica
-concretament Sant Tomàs-
que partia de l'existència del
món sensible per a trobar en
Déu la causa primera
d'aquest món.

El principi de causalitat diu que “tota causa produeix un efecte o tot efecte és produït per una causa”. Descartes el matisa afegint que hi ha d'haver, com a mínim, tanta realitat en la causa com en l'efecte, ja que: d'on pot l'efecte treure la seva realitat, si no és de la causa? I com pot aquesta causa comunicar l'efecte, si no el tingués ella mateixa?

Descartes utilitza dos arguments basats en aquest principi:

- **La idea d'infinít.**

El primer parteix de la seva definició de Déu com a substància infinita: podem pensar que la idea de substància puc haver-la creat jo perquè jo en sóc una; però què passa amb la idea d'infinít?

No pot provenir de mi perquè sóc un ésser finit i, per tant, ha hagut d'estar posada en mi (tot efecte és produït per una causa) per una substància que sigui vertaderament infinita (hi ha d'haver tanta realitat en la causa com en l'efecte). Aquesta substància ha de ser Déu, tal com s'ha definit més amunt.

- **L'existència del jo.**

El segon argument parteix de la pregunta ¿a qui dec la meva existència? No pot ser deguda a mi mateix perquè si ho fos m'hauria creat perfecte i, en canvi, no ho sóc perquè, entre altres coses, dubto.

No pot ser deguda tampoc als meus pares, perquè ells, com a molt, han contribuït posant certes disposicions en el meu cos però això no significa que ells m'hagin fet com a cosa que pensa (que és l'únic que Descartes concep de forma evident fins ara).

Si fos deguda a un ésser inferior a Déu, llavors la causa del meu ésser tindria una causa també imperfecta i així successivament. Per tant, dec la meva existència a Déu, que és un ésser perfecte.

L'altra demostració que
Descartes introdueix a les
Meditacions Metafísiques
és una nova versió de
l'argument ontològic,
exposat per **Sant Anselm**
al segle XI.

Aquest argument parteix de la definició de Déu com a ésser summament perfecte i, per tant, entre les seves perfeccions ha d'incloure l'existència. La seva existència és, en ell, inseparable de la seva essència, com és inseparable de l'essència

d'un triangle que la magnitud dels seus tres angles sigui igual a dos rectes, o com la idea de vall és inseparable de la idea de muntanya.

Si Déu només existís a la meva ment però no a la realitat, seria una limitació de les seves perfeccions, per la qual cosa, dir que Déu és l'èsser summament perfecte però que no existeix realment és caure en una contradicció lògica. Així doncs, per a Descartes és evident que Déu existeix.

